

**МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ МЕЖДУНАРОДНЫХ ОТНОШЕНИЙ
Кафедра международного права**

Аннотация к дипломной работе

**КЛАССИФИКАЦИЯ САНКЦИЙ И ПРАВОМЕРНОСТЬ ИХ
ПРИМЕНЕНИЯ В МЕЖДУНАРОДНОМ ПРАВЕ**

Шамшур Илья Владимирович

Научный руководитель – кандидат юр. наук, доцент О.Ю. Ширинский

Минск, 2025

АННОТАЦИЯ

Структура и объем дипломной работы: Дипломная работа состоит из задания на дипломную работу, оглавления, реферата, введения, трёх глав, заключения, списка использованных источников. Общий объем работы без включения библиографии составляет 56 страниц. Список использованных источников занимает 10 страниц и включает 89 позиций.

Ключевые слова: ПРАВОМЕРНОСТЬ ПРИМЕНЕНИЯ И КЛАССИФИКАЦИЯ САНКЦИЙ; ОДНОСТОРОННИЕ ПРИНУДИТЕЛЬНЫЕ МЕРЫ; КОНТРАМЕРЫ; РЕТОРСИИ; ОСНОВОПОЛАГАЮЩИЕ ПРИНЦИПЫ МЕЖДУНАРОДНОГО ПРАВА; АНТИБЕЛОРУССКИЕ САНКЦИИ.

Текст реферата:

Объект исследования: санкции как меры политического воздействия различных субъектов международного права в целом, без ограничения по направленности или цели применения.

Предмет исследования: классификация и правомерность санкций, а также некоторые смежные институты международного права, связанные с правом международной ответственности – самооборона, реторсии, контрмеры, репрессалии.

Цель исследования: в формирование комплексного представления о санкциях, включая их классификацию и общую оценку правомерности, а также практическое применение полученной информации.

Методы исследования: метод формальной логики, включающий в себя анализ, индукцию, дедукцию, синтез, а также специальные методы познания: сравнительно-правовой и исторически-правовой.

Полученные результаты и их новизна. В данной дипломной работе указаны особенности санкций как национального института, относящегося к методам административной юстиции, а также международного механизма, смежного институтам, принадлежащим к реализации права международной ответственности. Произведена классификация санкций исходя из наиболее важных категорий международного права, которая используется нами на практике для воплощения нового метода определения правомерности санкций. Дается подробная характеристика санкциям в контексте современного и классического международного права, включая важнейшие обычные нормы и основополагающие принципы международного права. Кроме этого, делается обоснованный вывод о неправомерности санкционного режима, применяемого против Республики Беларусь, исходя исключительно из норм международного права, без всякой политической предвзятости.

Достоверность материалов и результатов дипломной работы. Использованные материалы и результаты дипломной работы являются достоверными. Работа выполнена самостоятельно.

Область возможного практического применения. Результаты работы могут использоваться для подробного рассмотрения проблематики санкций в высших учебных заведениях, а также применяться для противодействия введённым в отношении Республики Беларусь санкциям посредством обращений в компетентные международные органы (особенно – политические и судебные) и апелляции напрямую к нарушенным нормам международного права. Также исследование может послужить началом для научного дискурса о самостоятельности санкций как института международного права, хотя и с ограниченной правомерностью.

АНАТАЦЫЯ

Структура і аб'ём дыпломнай працы: Дыпломная праца складаецца з задання на дыпломную працу, зместа працы, рэферата, уводзінаў, трох главаў, заключэння, спісу выкарыстаных крыніц. Агульны аб'ём працы без уліку бібліяграфіі складае 56 старонак. Спіс выкарыстаных крыніц займае 10 старонак і ўключае 89 пазіцый.

Ключавыя словы: ПРАВАМЕРНАСЦЬ УЖЫВАННЯ І КЛАСІФІКАЦЫЯ САНКЦЫЙ; МЕРЫ АДНАБАКОВАГА ПРЫМУСУ; КАНТРМЕРЫ; РЭТОРСІІ, АСНОЎНЫЯ ПРЫНЦЫПЫ МІЖНАРОДНАГА ПРАВА, АНТЫБЕЛАРУСКІЯ САНКЦЫІ.

Змест працы:

Аб'ект даследавання: санкцыі як меры палітычнага ўздзеяння ўсялякіх суб'ектаў міжнароднага права агулам, без абмежавання па накіраванасці або мэце накладання.

Прадмет даследавання: класіфікацыя і правамернасць санкцый, а таксама некаторыя сумежныя інстытуты міжнароднага права, звязаныя з правам міжнароднай адказнасці - самаабарона, рэторсіі, контрмеры, рэпрэсаліі.

Мэта даследавання: фармаванне адзінага і цэласнага ўяўлення аб санкцыях, у тым ліку іх класіфікацыі і агульнай ацэнкі правамернасці, а таксама практычнае ўжыванне атрыманай інфармацыі пры кваліфікацыі ўведзеных супраць Рэспублікі Беларусь абмежавальных мер.*Метады даследавання:* аналіз і сінтэз, законы фармальнай логікі, метады параўнальнага правазнаўства і іншыя.

Атрыманыя вынікі і іх навізна. У дадзенай дыпломнай працы ўказаныя асаблівасці санкцый як нацыянальнага інстытута, які можна аднесці да сродкаў адміністрацыйнай юстыцыі, а таксама міжнароднага механізма, сумежнага з іншымі інстытутамі забяспечання права міжнароднай адказнасці. Праведзена класіфікацыя санкцый сыходзячы з найбольш значных катэгорый міжнароднага права, і дадзены падыход выкарыстоўваецца намі на практыцы для ўвасаблення новага метаду вызначэння правамернасці санкцый. Даецца падрабязная характарыстыка санкцыям у кантэксце сучаснага і класічнага міжнароднага права, у тым ліку ў святле найбольш распаўсюджаных звычайных норм і асноўных прынцыпаў міжнароднага права. Акрамя гэтага, дэманструецца абгрунтаваная выснова аб неправамернасці санкцыйнага рэжыму супраць Рэспублікі Беларусь, з засновай выключна на нормах міжнароднага права без палітычнай прадузятасці.

Дакладнасць матэрыялаў і вынікаў дыпломнай працы. Выкарыстаныя матэрыялы і вынікі дыпломнай працы з'яўляюцца дакладнымі. Праца выканана самастойна.

Вобласць магчымага практычнага прымянення. Вынікі даследавання могуць выкарыстоўвацца для падрабязнага даследавання праблематыкі санкцый у вышэйшых навучальных установах, а таксама прымяняцца для супрацьдзеяння ўжытым у дачыненні да Рэспублікі Беларусь санкцыям праз складанне зваротаў у кампетэнтныя міжнародныя органы (асабліва – палітычныя і судовыя) і апеляцыі непасрэдна да парушаных нормаў міжнароднага права. Таксама даследаванне можа стаць пачаткам навуковага дыскурсу аб з'яве санкцый як самастойнага інстытута міжнароднага права, нават калі з абмежаванай правамернасцю.

ANNOTATION

Structure and scope of the diploma work: The diploma thesis consists of a diploma assignment, table of contents, abstract, introduction, three chapters, conclusion, list of sources used. The total volume of the paper without including the bibliography is 56 pages. The list of used sources takes 10 pages and includes 89 entries.

Keywords: LEGALITY OF APPLICATION AND CLASSIFICATION OF SANCTIONS; UNILATERAL COERCIVE MEASURES; COUNTERMEASURES; RETORTIONS; FUNDAMENTAL PRINCIPLES OF INTERNATIONAL LAW; ANTI-BELARUSIAN SANCTIONS.

Summary text:

The object of the research: sanctions as measures of political influence of various subjects of international law in general, without limitation in terms of the direction or purpose of application.

The subject of the research: classification and legality of sanctions, as well as some adjacent institutions of international law related to the law of international responsibility - self-defense, retortions, countermeasures, reprisals.

The purpose of the research: to form a unified and comprehensive understanding of sanctions, including their classification and general assessment of legality, as well as practical application of the obtained information to qualify the restrictive measures imposed against the Republic of Belarus.

Methods of research: the method of formal logic, including analysis, induction, deduction, synthesis, as well as special methods of cognition: comparative-legal and historical-legal.

The results of the work and their novelty. This diploma demonstrates the peculiarities of sanctions as a national institute belonging to the scope of administrative justice, as well as an international mechanism related to the institutes that assure the law of international responsibility. The classification of sanctions based on the most important categories of international law is provided, which we use in practice to implement a new method of determining and assessing the legality of sanctions. A detailed specification of sanctions is given in the context of modern and classical international law, including the most important customary norms and fundamental principles of international law. In addition, a reasonable conclusion on the illegality of the sanctions imposed against the Republic of Belarus is drawn, based solely on the norms of international law without any political bias and prejudice.

Authenticity of the materials and results of the diploma paper. The materials used and the results of the diploma paper are reliable. The research was carried out independently.

Recommendations on the usage. The results of the research can be further used for a detailed study of sanctions problematic in higher education institutions. They can also be applied in order to oppose the sanctions placed against the Republic of Belarus by filing proper appeals to the competent international bodies (especially political and judicial ones) and proving the violation of norms of international law. The study may also lay the foundation for a scientific discourse on the phenomenon of sanctions as an autonomous institution of international law, albeit with limited legitimacy.